

Luku 4

Kansantalouden kiertokulku

Oppikirjan s. 26-29

Taloustiede

- tutkii yhteiskunnallisten ilmiöiden taloudellisia аспекteja
 - ihmiskuntaa arkipäiväisissä askareissaan
 - kohteena yksilön ja yhteiskunnan suhde
- tutkii, selittää ja ennustaa taloudellisia ilmiöitä
- Kuinka talous toimii, miksi toimii niin ja kuinka talous voi toimia?
- **jakautuu kahteen tutkimuskohteeseen;**

1. Miten mikrotalous eroaa makrotaloudesta?

- **Makrotalous tutkii kansantalouden suuria ilmiöitä, esimerkiksi huoltotasetta.**
- **Mikrotalous taas tutkii kansantalouden yksittäisiä osa-alueita, kuten kotitalouksia.**

Mikrotaloustiede

- **yksittäisten taloudenpitäjien toiminta** (ihmiset, yritykset)
- **miten yksittäiset markkinat päätyvät tasapainoon**

KOTITALOUDET

- Ostopäätökset

YRITYKSET

- Tuotteiden hinnoittelu
- Vastaavat kysyntään

Makrotaloustiede

- kokonaistalouden häiriöt ja niiden poistaminen
- taloudellisen kasvun ja suhdannevaihteluiden ongelmat

KOKONAIS- TALOUDELLISET ILMIÖT

- työllisyys
- kokonaistuotanto
- yleinen hintataso

a) tuotantosektori – kulutussektori?

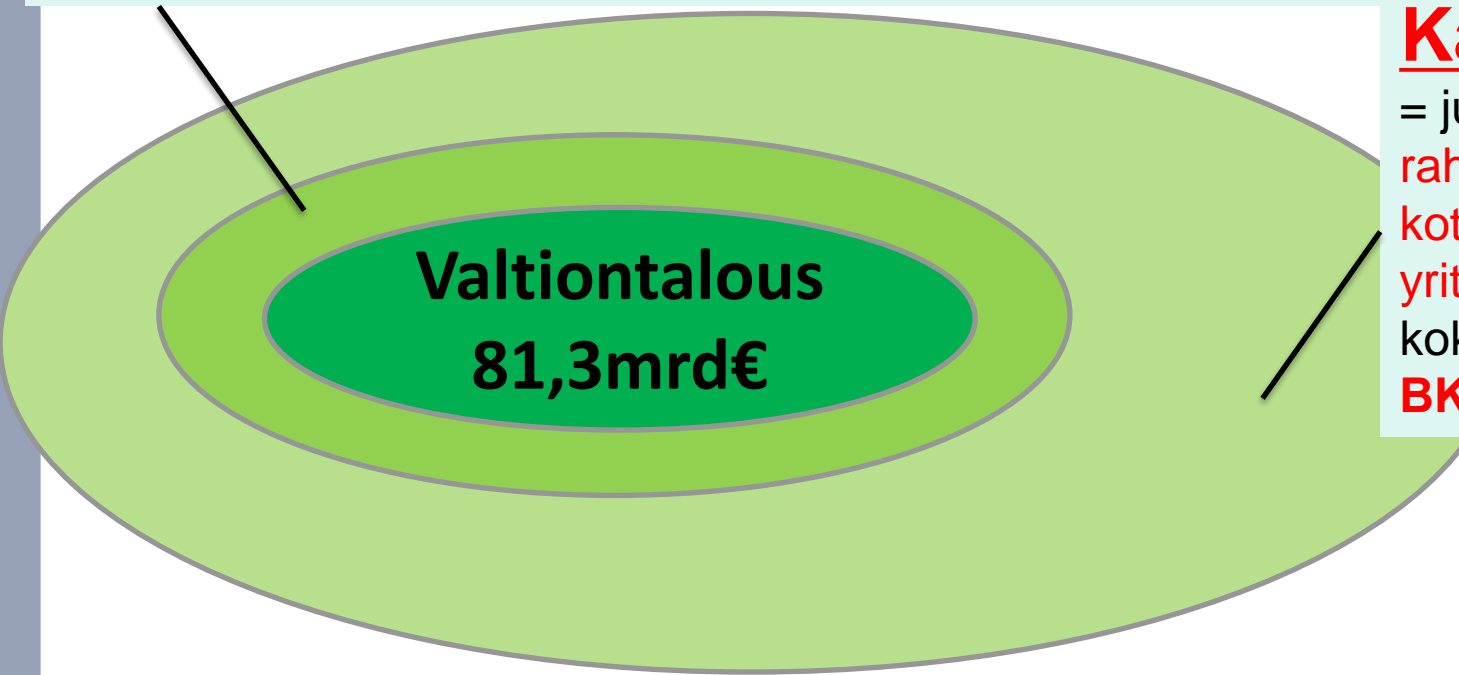
- **Tuotantosektori tuottaa hyödykkeitä, ja kulutussektori kuluttaa niitä.**
- **Tuotantosektorilla toimivat pääasiassa yritykset, kulutussektorilla kotitaloudet**
- **Yritys toimii kulutussektorilla, kun se ostaa itselleen vaikkapa raaka-aineita.**

b) valtion talous – kansantalous?

- **Valtion talous tarkoittaa yksittäisen valtion tuloja ja menoja. Suomessa valtion talouden budjetista päättää eduskunta.**
- **Kansantalous tarkoittaa koko yhteiskunnan talouden muodostamaa kokonaisuutta, joten se on suurempi kuin valtion talous.**

*Valtiontalous vai kansantalous?

Julkinen talous = valtio, kunnat, kuntayhtymät, lisäksi esim. KELA ja Ahvenanmaan maakuntahallinto

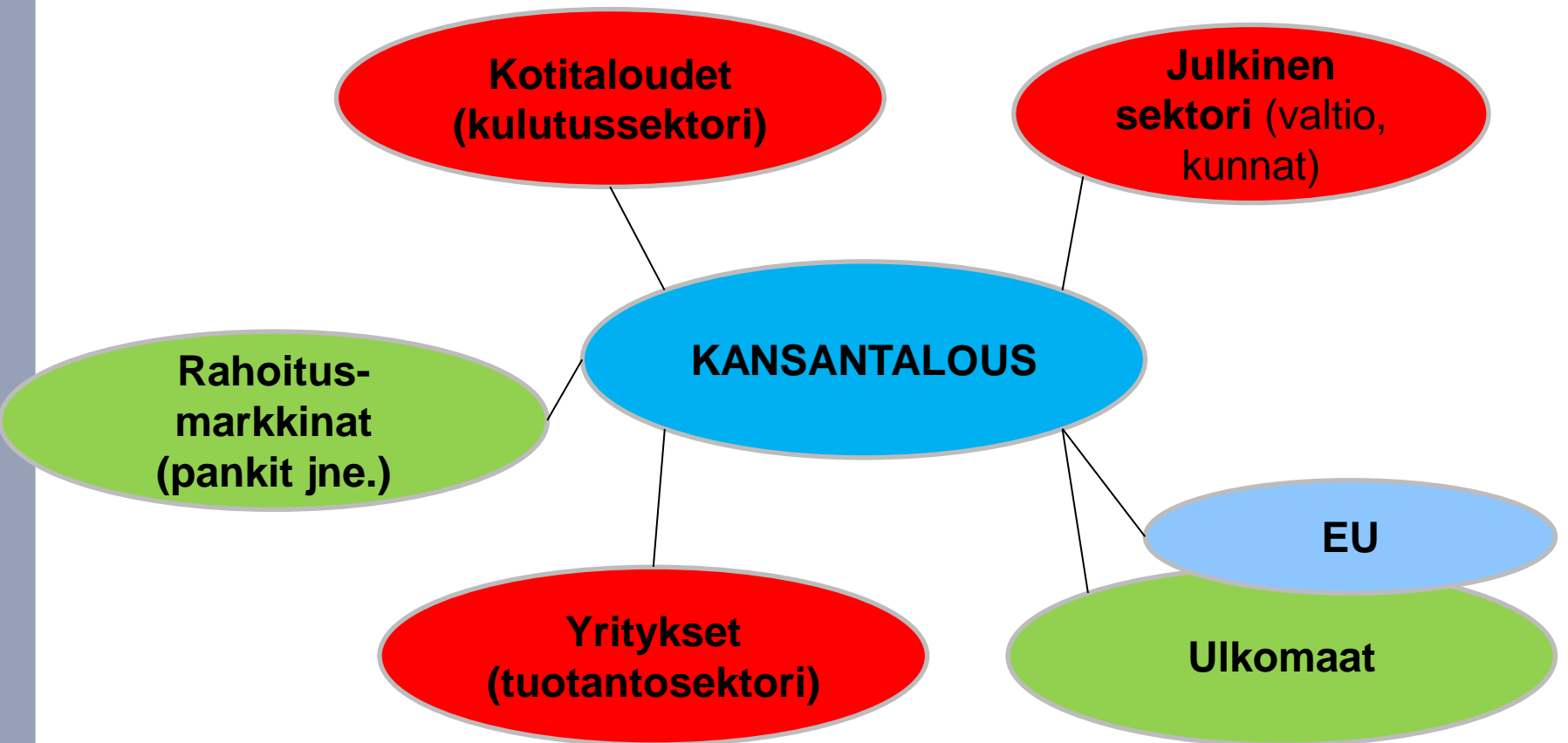
Kansantalous

= julkisen talouden, rahoituslaitosten, kotitalouksien ja yritysten muodostama kokonaisuus
BKT 280 mrd€

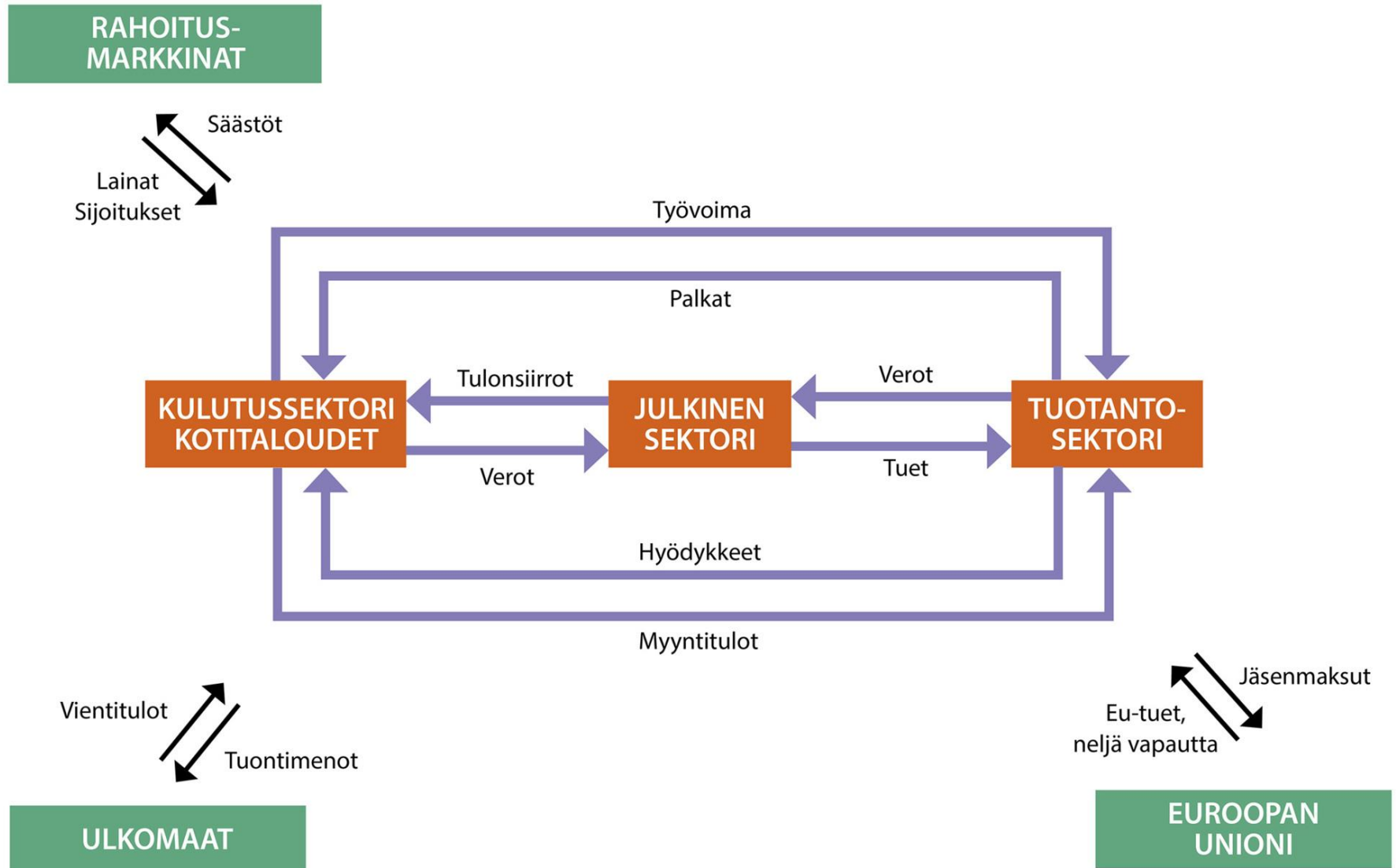
Ulkomaat

- **Kansantalous ei ole suljettu, vaan se käy aktiivista vaihdantaa muiden kansantalouksien kanssa.**

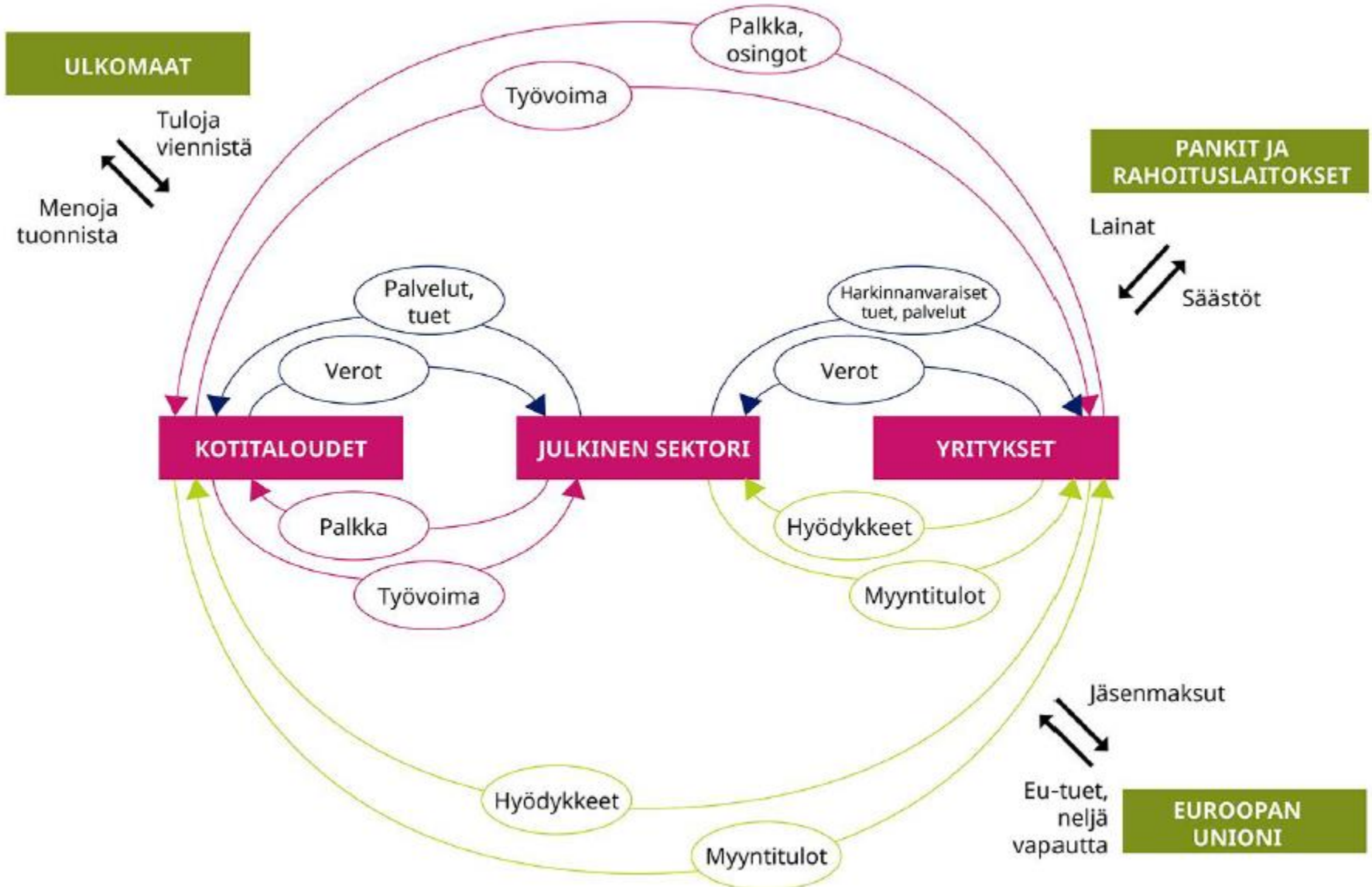
Kansantalouden toimijat (sektorit)

KANSANTALouden KIERTOKULKU (VUOROVAIKUTUS)

Kansantalouden kiertokulku (vuorovaikutus)

Kansantalouden toimijat: kotitaloudet

Muodostuvat töitä tekevistä yksilöistä ja perheistä, jotka kuluttavat, omistavat ja käyttävät erilaisia julkisia ja yritysten tarjoamia palveluita.

Kotitalous = henkilöt, jotka asuvat ja ruokailevat yhdessä tai käyttävät muuten yhdessä tulojaan.

Kansantalouden toimijat: julkinen sektori ja Euroopan unioni

Julkinen sektori = valtio ja kunnat

- **Julkiseen sektoriin lasketaan yliopistot, valtion ja kuntien liikelaitokset (mm. vesihuolto-, palo- ja pelastuslaitokset) sekä Kela ja muut sosiaaliturvarahastot.**

Suomi kuuluu Euroopan unioniin, jonka jäsenmaksua vastaan Suomi on osa laajempaa eurooppalaista talousaluetta.

Kansantalouden toimijat: yritykset ja ulkomaat

Yritykset ovat tärkeitä kansantalouden toimijoita.

Yritykset tuottavat suuren osan kansantalouden hyödykkeistä ja viennistä.

Lisäksi suuri osa tuonnista kanavoituu jonkin yrityksen kautta markkinoille, esim. päivittäistavarakauppojen kautta.

Kansantalouden toimijat: pankit

Pankit pitävät kansantalouden pyörät pyörimässä kolmella tavalla:

- 1. Rahaliikenne tapahtuu pankkien kautta.**
- 2. Pankkitileille voi säästää rahaa.**
- 3. Pankki antaa (eli myy) lainoja muille kansantalouden toimijoille.**